

Czesław
Kuriata

Zabawa w wyobraźnię

CZESŁAW
KURIATA

**Zabawa
w
wyobraźnię**

Ilustracje

KRYSTYNA
I ANDRZEJ
MILINCY

KRAJOWA
AGENCJA
WYDAWNICZA
ŁÓDŹ 1985

DAR

Projekt okładki i opracowanie graficzne
KRYSTYNA I ANDRZEJ MILIŃSCY

Redaktor
HELENA KUCABOWA

Redaktor techniczny
BOŻENNA KOSTRZEWA-NOWICKA

53401

284-93

© COPYRIGHT BY CZESŁAW KURIATA
ILLUSTRATED BY KRYSTYNA AND ANDRZEJ MILIŃSCY
ŁÓDŹ 1985

ISBN 83-03-00791-2

RSW „Prasa-Książka-Ruch”
Krajowa Agencja Wydawnicza
Oddział w Łodzi
Wydanie I. Nakład 200.000 egz
Ark. wyd. 3.40 ark. druk. 2.82
Druk Prasowe Zakłady Graficzne RSW „Prasa-Książka-Ruch”
w Łodzi ul. Armii Czerwonej 28. Zam 2408/84, P-3

DO MORZA PŁYNĄ RZEKI

Jak świat długi i daleki,
Wszędzie do morza płyną rzeki.
I choć rzeki są tylko wodą,
Płyną wciąż tą samą drogą.

Dlaczego rzeki – myślę czasem –
Bez kompasu i bez wzroku,
Nie zabłądza płynąc lasem,
Płynąc dniem i podczas zmroku?

Dlaczego rzeki tak bezbłędnie,
Czy to w nocy, czy to we dnie,
Lustrem błędząc po przestworzach,
Drogi nie pomylą wprost do morza?

Zawsze rzeki wypływają z góry,
Płyną w dół, a nigdy w chmury.
Dlaczego wypływając z góry stoku,
Od zawrotu głowy nie dostają szoku?

I mimo że rzeki w morzu giną,
Nigdy nie przestają płynąć.
Jak się w morzu zmieszczą rzeki,
Płynąc przez długie wieki?

Dlaczego jak świat długi i daleki
Wszędzie do morza płyną rzeki? –
Wciąż się nad tym głowie.
Czy ktoś z was na to mi odpowie?

MORSKA LATARNIA

Gwiazdą dla statków światło latarni,
Tej na Oksywiu, Helu i tej w Jastarni.

Latarnia wśród ciemności drży błyskiem
I powtarza: „Wytrwaj, ziemia już blisko!”

Stoi samotnie latem i zimą,
Lecz nigdy nie jest samotna –
Trwa w myślach tych, co płyną
I tęsknią do niej przez wiele dni.
Choć stokroć są głębsze morza
Od latarni wysoko w górze –
To ona nadzieją na morskich bezdrożach,
Gdy sztormy i burze.

Latarnik – samotnie żyjąc najprościej –
Wciąż jest sprawcą ludzkich radości.

Latarnia – ludzkiego życia strażnica –
Więc jakże się latarnią nie zachwycać!

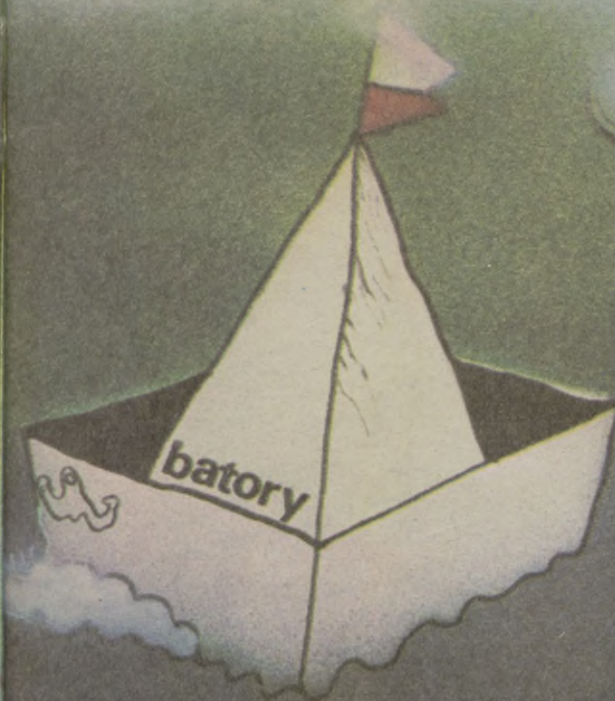

MORZE

W białych koronach morze się pieni
Wysepkami śnieżystych grzebieni –

Horyzont spina się chmur lasem,
Fale delikatnie zmywają piasek,
By srożyć się i znów łagodnieć –
I nowa fala, jakby ktoś szedł po dnie.

Morze odbiera niebu kolor siny
I od drzew przejmuje zieleni –
Bierze ziemi czerni dla swej głębiny
I złotą drogę do słońca ściele.

PTAKI I LUDZIE

Bocian ma gniazdo na słupie elektrycznym –
Aż dziw, że nie porazi go śmiertelnie prąd.
Kawki uwiły gniazdo w kominie fabrycznym –
Aż dziw, że nie udusi ich spalenizny swąd.

Jaskółki nie znalazły okapu pod strzechą,
Więc na piętnastym piętrze gniazdo ulepiły
(Być może pobili wysokości światowy rekord!) –
Aż dziw, że udźwignąć tu budulec potrafiły.

Jeśli zapytacie, czego te przykłady są dowodem,
Odpowiedź na wasze pytanie wątpliwości nie wzbudzi –
Ludzie zaczęli uciekać jak najdalej od ptaków,
Więc ptaki robią wszystko, by nie opuścić ludzi.

ODKURZACZ I SZCZOTKA

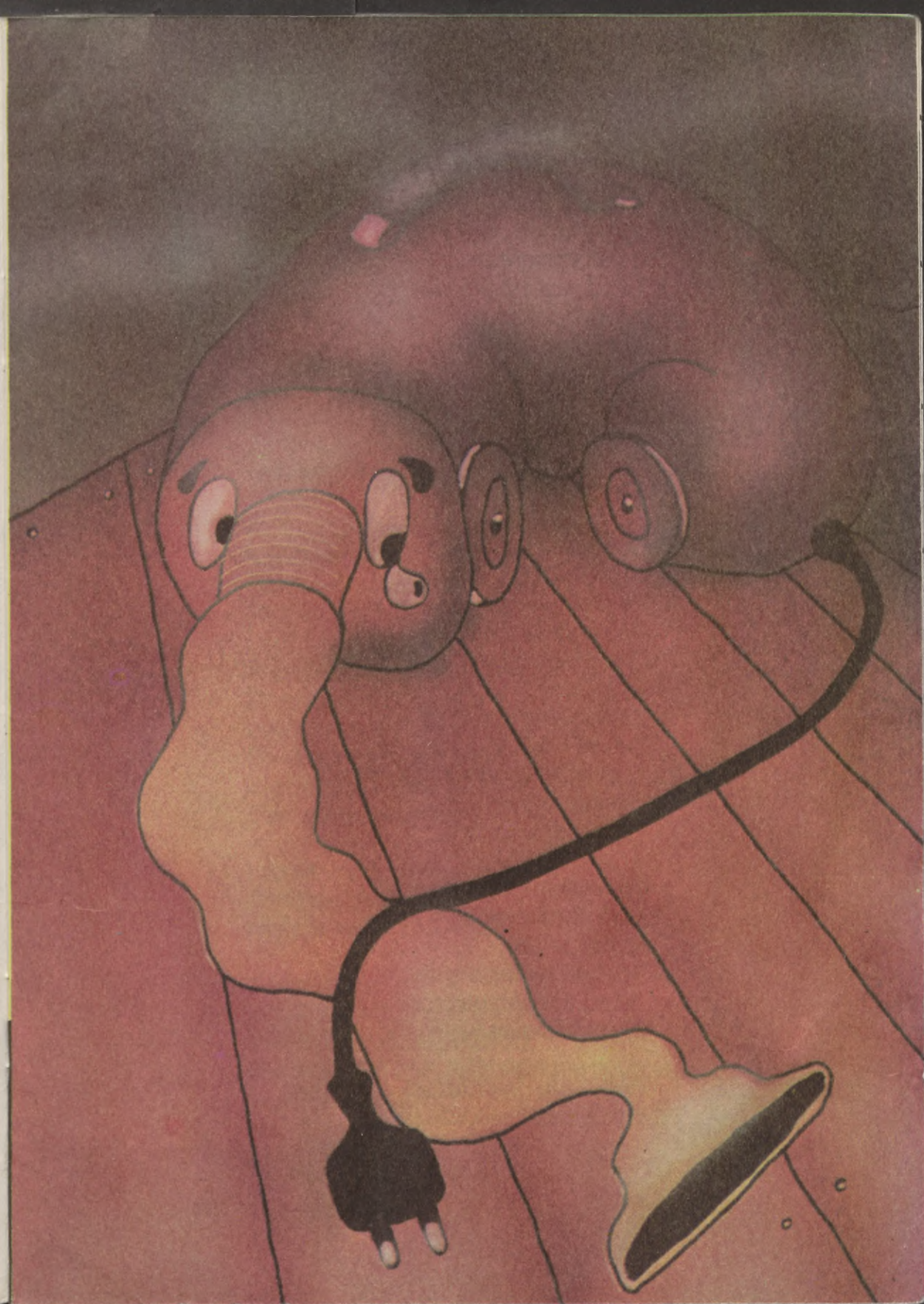
Z samego rana wybuchła w domu wielka burza –
to znowu ze szczotką pokłócił się odkurzacz.

„Moją zasługą twoje życie słodkie –
Tak odkurzacz zaatakował szczotkę –
Ty w pracy wcale nie wyręczasz ludzi,
Tylko dzięki mnie nikt się nie trudzi.
To ja jestem domowego porządku jedynym stróżem,
Więc ciebie nie powinno się już trzymać dłużej”.

Gdy tak odkurzacz przemawiał w złości,
Nagle odcięto dopływ elektryczności.

I tak się skończyła pyszałka zła mowa.
Odkurzacz na miejsce szczotki

do kąta powędrował.

Z IGŁY WIDŁY

„Smutne jest życie igły,
Bo nici mi obrzydły” –
Tak szepnęła pewna igła
I uchem jak zajęc
Kapryśnie zastrzygła.

„Idę
I zawołam jak najwięcej
Igiel
Na igielną konferencję”.

Rozesłała igła wici,
Gdzie tylko zobaczyła nici.
Po nich, jak po drucie w telefonie,
Pobiegła wieść
O konferencji w igiel obronie.

Zerwały się igły z nici
Z całej okolicy.
Zostawiły sukienki i spódniczki
I stanęły wokół
Igły przewodniczki.

Ta w takie słowa rzecze:
„Już napaśtek nam więcej
Nie dopiecze.
Pomyślimy też o tym,
W jaki sposób najprościej
Znaleźć się na wolności”.

Wtem igła najgrubsza
Taki projekt wyluszcza:

„O wolności pomyślimy potem,
Najpierw musimy zostać
Więszym przedmiotem”.

Nadstawiają igły ucha
I każda pilnie słucha.

Igła, co rozstała się
Z maszyną do szycia,
Wnet odgaduje z ważną miną:
„Z nas, stu tysięcy igieł,
Może być kilka wideł”.

Po tych słowach radość
Igieł błysnie
I wniosek zostaje przyjęty
Jednomyślnie.

Ruszyły igły z samego rana,
By przenieść stóg siana.
(Igły szły podwójnymi parami,
Bo chciały już być widłami).
Zanim gospodarz zobaczył,
Zabrały się do pracy.

I co się miało stać,
Stało się migiem.
Nie ma już nigdzie igieł.

Z tej historii
Wynika prawda znana:
**NIE RÓB Z IGIĘŁ WIDŁ,
BO NIE ZNAJDZIESZ POTEM ŻADNEJ
W STOGU SIANA!**

ŻYRAFA U FOTOGRAFA

Pewnego razu
Przyszła żyrafa
Do fotografa.

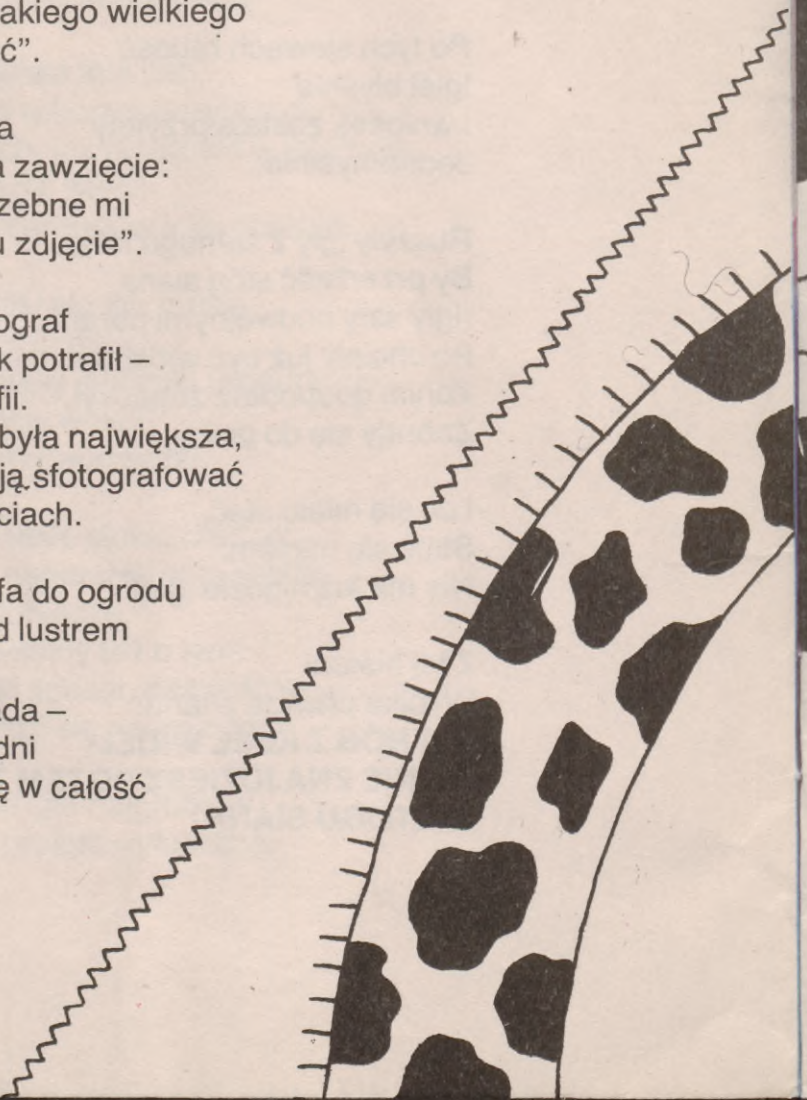
Fotograf żyrafie
Obwieścił:
„Choć mam chęć,
Nie potrafię
Ciebie w całości
Na zdjęciu zmieścić,
Bo nie mam takiego wielkiego
Formatu zdjęć”.

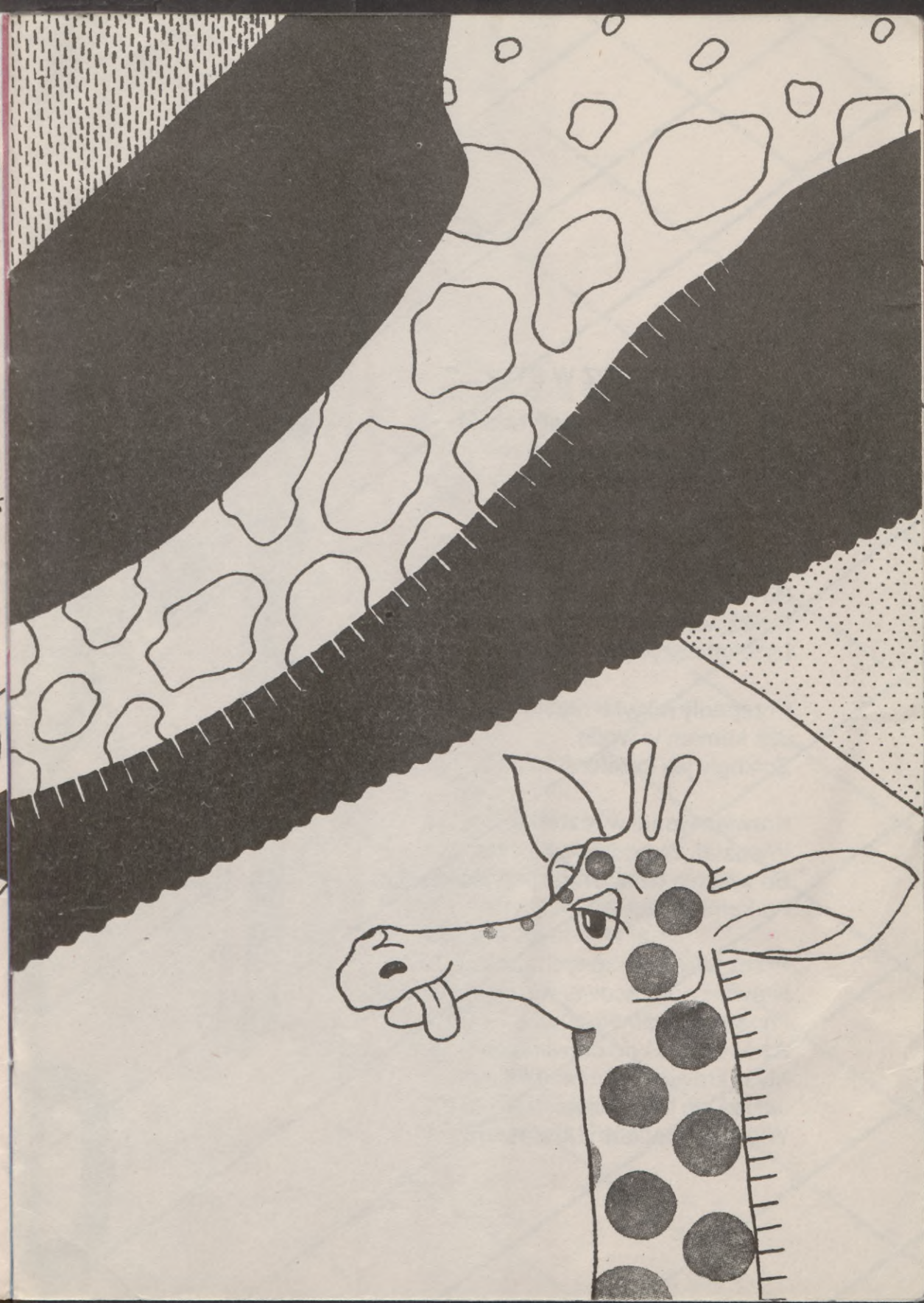
Jednak żyrafa
Wciąż prosiła zawzięcie:
„Bardzo potrzebne mi
Do paszportu zdjęcie”.

Wreszcie fotograf
Zrobił jej – jak potrafił –
Kilka fotografii.
Szyja żyrafy była największa,
Więc musiał ją sfotografować
W kilku częściach.

Wróciła żyrafa do ogrodu
I stojąc przed lustrem

– Rada nierada –
Przez wiele dni
Własną szyję w całość
Układa.

„UDERZ W STÓŁ...”

Krawiec zmartwił się ogromnie,
Gdy w jego pracowni
Nagle gdzieś się zapodziały
Nożyce.

Krawca opanovał smutek wielki,
Bo nie miał czym stroić kamizelki.
Przez wiele godzin w pracowni się krztał
I szukał nożyc po wszystkich kątach.

Przepadły nożyce niesforne
Jak kamień w wodę,
Zniknęły jak kamfora.

Krawiec wpadł w rozterkę.
Wiedział, że będzie z nim źle,
Bo właśnie dzisiaj miał przyjść klient
Po kamizelkę.

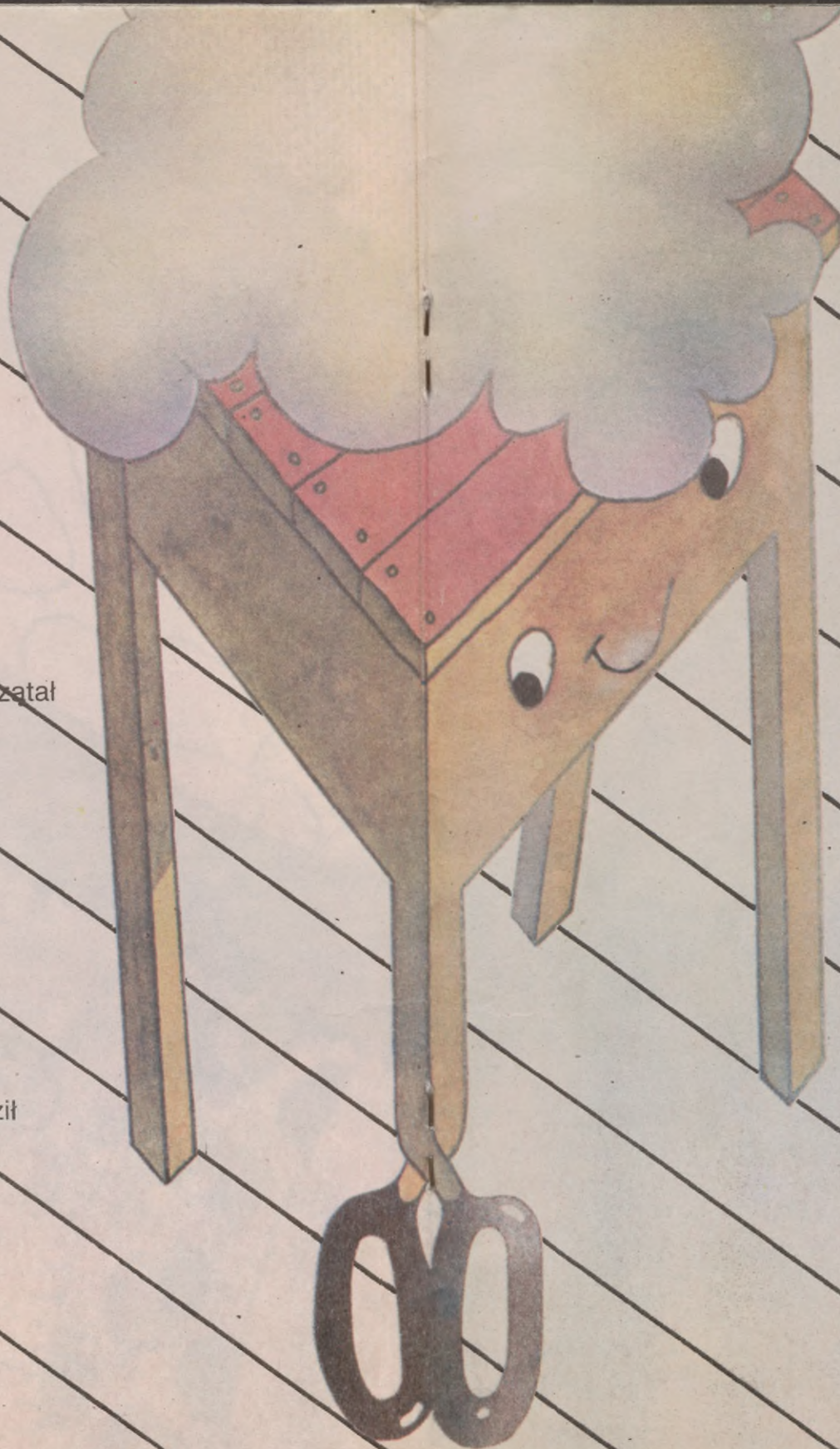
Przez kilka następnych godzin
Krawiec po pracowni wzrokiem wodził
I nożyc szukał.
Aż wtem ktoś do drzwi puka.
Myśli krawiec: „To mego klienta
Jakieś złe licho niesie,
Więc przepadłem z kretesem!”

Sytuacja stała się napięta,
Bo klient miał zasady surowe
I zmył krawcowi głowę.
Wreszcie klient ze złości
W stół pięścią stuknie i...
Nagle zadźwięczały nożyce
Na stole pod suknem.

I tak się sprawdziło w jednej chwili
Pewne stare przysłowie.
A jakie, moi mili,
Niech każdy z was powie.

Ależ, tak, oczywiście!
„Uderz w stół...”,
To przysłowia pół
I zadania początek.
Ten z was odpowie na piątkę,
Kto wszystkie przysłowia
I znane powiedzenia
W tym wierszu odnajdzie.

Wiem, że zadanie wypełnicie
Znakomicie.
Wiadomo bowiem,
Że MĄDREJ GŁOWIE
DOŚĆ PO SŁOWIE!

WIELORYBY TO NIE RYBY

Od dawna Franek,
„Badaczem” zwany,
Wciąż na to dybał,
Aby zbadać wieloryba.
On wszystkie problemy
Zgłębiał,
Gdzie oceanu głębia –
I choć obca mu była algebra,
Wciąż wyliczał, jakie stado ryb
Zmieści się w wielorybie.

Potem w swych badaniach
Franek doszedł do zdania,
Że jeśli coś jest wielorybem,
To bez żadnych lip
Musi to być największa z ryb.

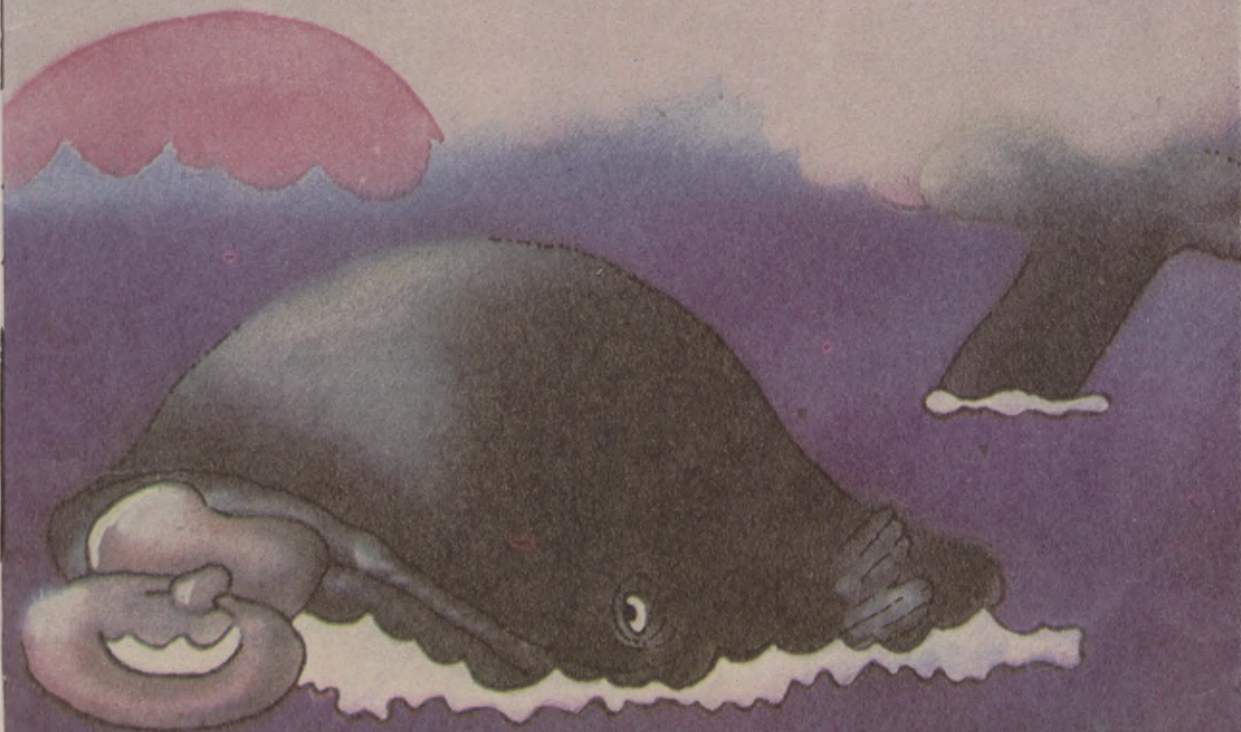
Wtedy ktoś zaprzeczył,
Stwierdził, że Franek mówi od rzeczy
I w badaniach wielorybich

Całkiem chybi.
Istota bowiem zagadnienia
To nie zawsze sprawa brzmienia,

I tylko leń jest skory
Uwierzyć w pozory.
Nie trzeba przecież
Wielkiej wiedzy,

Aby o tym wiedzieć,
Że, na przykład, jelenie
Nie mają nic wspólnego
Z leniem.

Odpowiedzcie, moi mili,
Dlaczego wieloryby
To nie ryby.
I pytanie drugie:
Jaki to gatunek?

NA PLAŻY

Kiedy słońce rozrzuci cienie po plaży,
Wtedy może się tutaj wszystko zdarzyć!
Tu zobaczymy dżunglę zwierząt-cieni,
Gdy staniemy w cieniu zapatrzeni.

Pewnego razu,
Gdy siedziałem w cieniu bezpieczny,

Moja córka miała taki oto sen
Cieni słonecznych –

Patrzy na cień mego słonecznego parasola
I nagle w zapatrzaniu radośnie woła:

„Hip, hip, o tam!

Ten cień to HIPOPOTAM!”

Po chwili w zamyśleniu mówi:

„Ach to wielki błąd,

Czyli WIELBŁĄD!

A garby – te dwa piasku kopce,

Które praży pustyńne słońce”.

Po chwili: „Pó! SŁOŃ-ca

To jest wielki SŁOŃ!”

I fak bez KOŃ-ca,

Bo już biegnie

W tym słowie-cieniu KOŃ...

I tak wciąż od nowa

Wyobraźnia oka i słowa!

A kiedy na plaży

Dawno minie południe,

SŁOŃ w żyr a fę wydłuży się

I schudnie.

Odtąd na plaży,
Aż do zachodu słońca,
Coraz chudsze i dłuższe
żyrafy –

I więcej nic się nie zdarzy,
Bo słońce już innych cieni
Tworzyć nie potrafi.

Kończy się bowiem jasny dzień
I noc przychodzi – WIELKI ZIEMI CIEN.

SŁONECZNIKI

Słoneczniki,
Rycerze słoneczni,
Pod lata żarem
Obracają wiecznie
Za słońcem twarze.

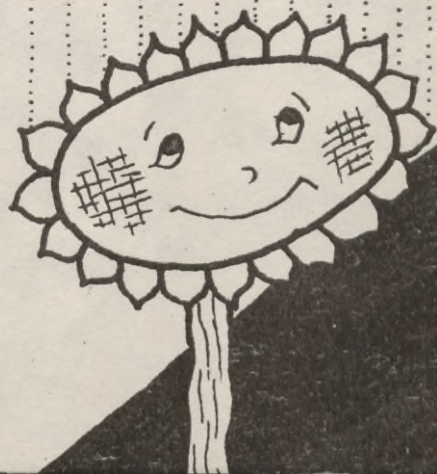
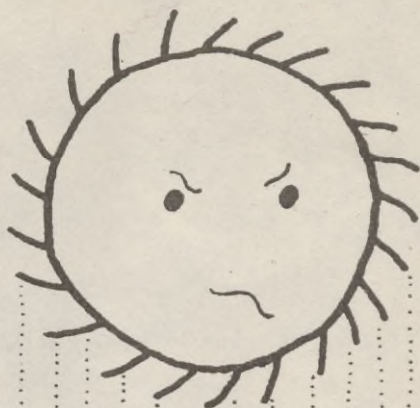
I tyle w ich twarzach
Słonecznych marzeń,
Ile ziaren.

A wiecie dlaczego słoneczniki
Wciąż, bez końca,
Zwracają twarze do słońca?

Otóż w każdym słoneczniku
Jest cennych ziaren bez liku –
Słoneczniki dbają więc o to,
By ani jedno ziarno
Przedwcześnie nie umarło.

Czasami jednak i tak się zdarzy,
Że słonecznik słońce lekceważy –
Gdy odwraca się od słońca na dzień całe,
Ziarna w nim nikłe i małe.

Prostym więc morałem
Ten wiersz skończę –
Trzeba zawsze kochać słońce!

GÓRSKI WIATR

Górski wiatr ze świstem owiewa zbocza,
Przegląda się w jeziorach – doliny oczach.

I za chwilę, jak echo od lasu odbite,
Wróci na górskie największe szczyty.

Tu odpoczywać będzie krótko i skrycie,
By nagle znowu uciec z wilka wyciem.

Co zrobi, nim poleci w najdalszą dal?
Na szyi góry zawiąże śnieżny szal.

*Łęka
Słoboda*

STARY WIATRAK

Wychudły wiatrak stoi na jednej nodze,
Wspominając swoją przeszłość co dzień.

Stary wiatrak – tyłu burz weteran,
Już przycichł – skrzydła ma urwane teraz.

Stoi na jednej nodze jak bociek,
Zazdrości ptakom w podniebnym locie.

Stary wiatrak – niczym błędny rycerz,
Wciąż we śnie miele żyto i pszenicę.

A kiedy mroźny wicherek wiatrak złamie,
Pozostanie tylko serce – młyński kamień.

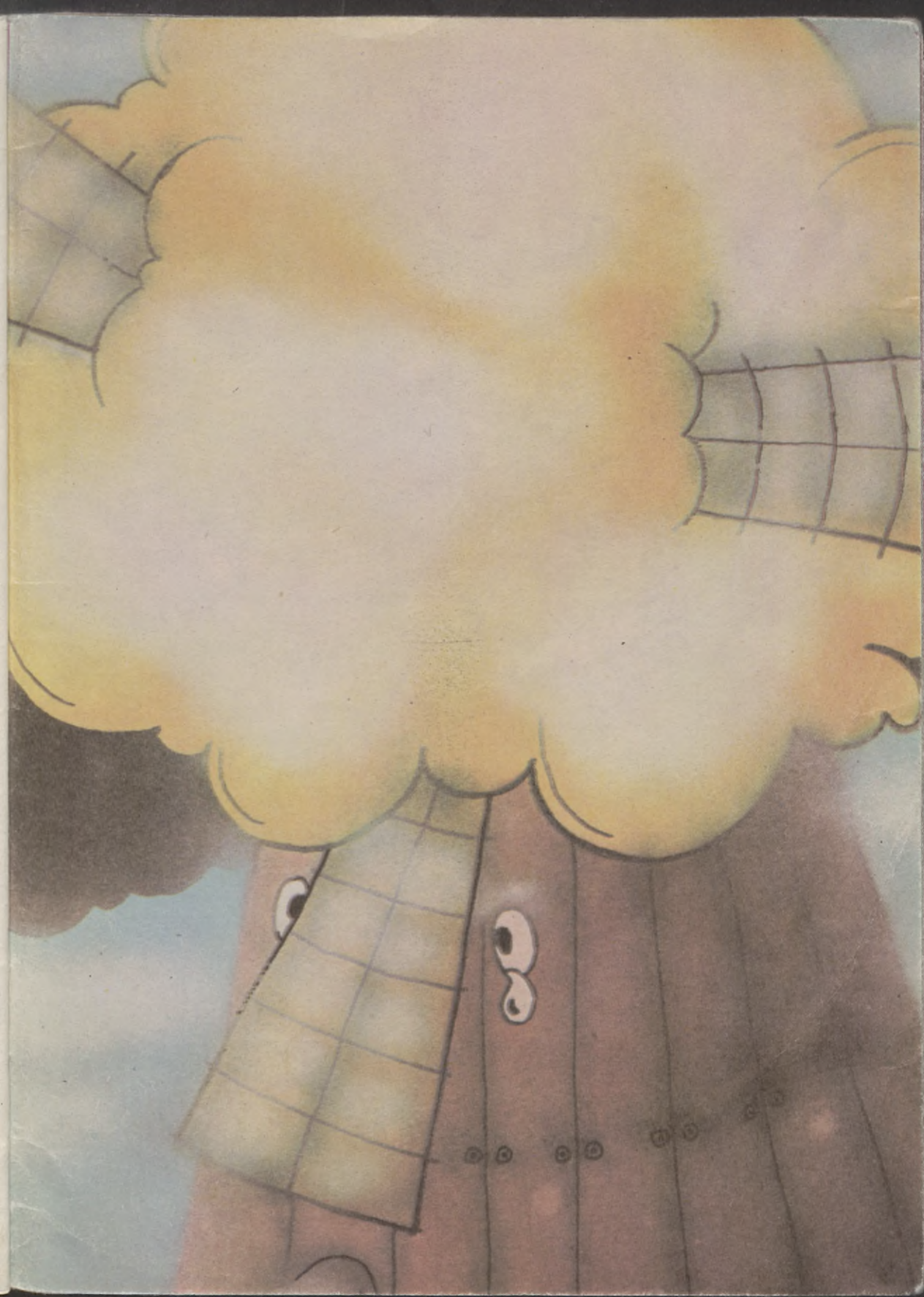
ŚNIEG

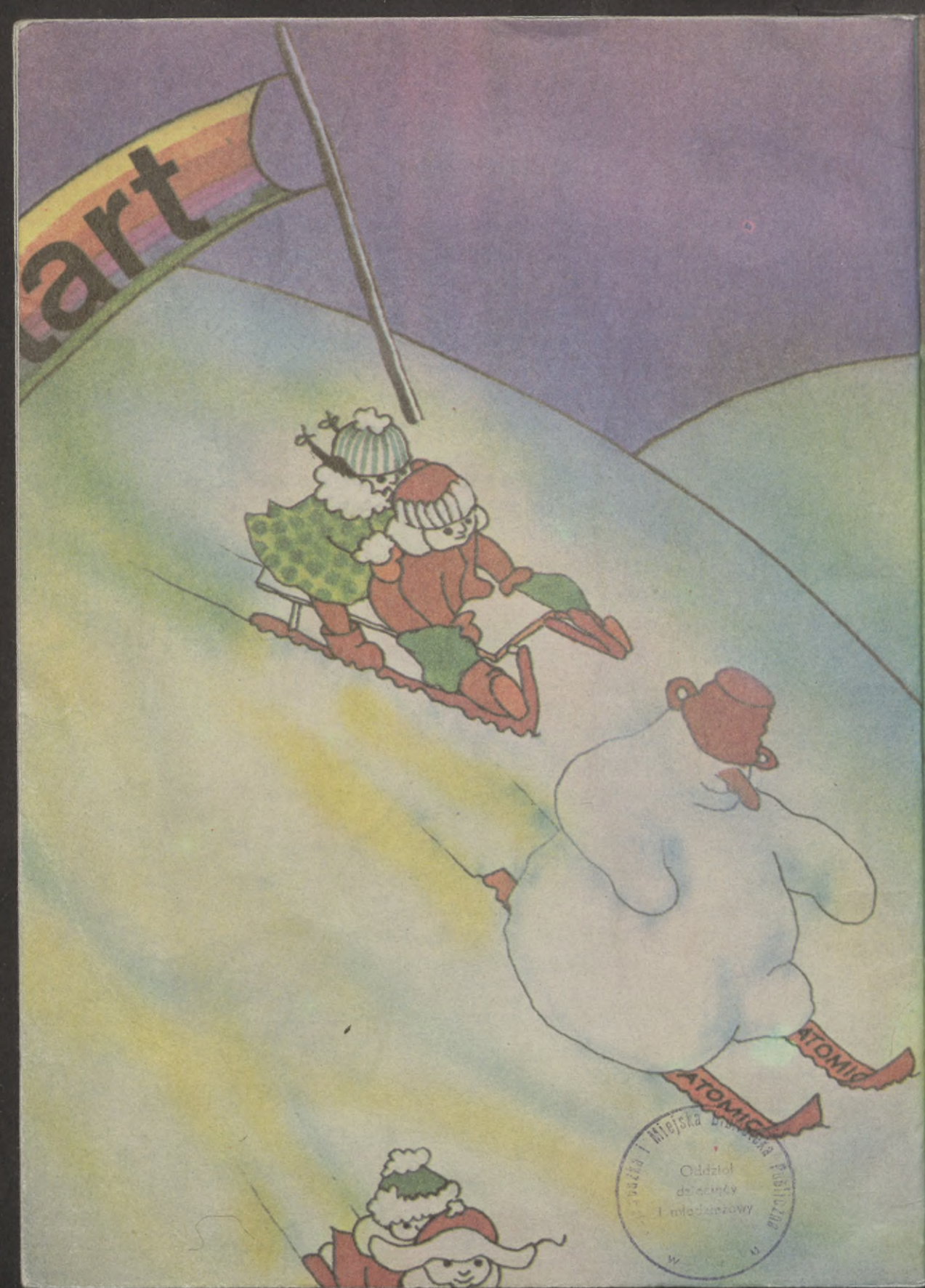
Najpierw jesień wiatrem posłała hasło,
Że wszystkie kwiaty zwiędną i zgasną.

Potem rozesała liście jak listy,
Że świat będzie w bieli puszystej.

Odtąd każdego ranka szron jesieni
Mówi, że wszystko wokół się zmieni.

Wreszcie wprost z nieba spada manna,
Biała jak śnieg – przepiękna sanna!

MARZENIA NARCIARZY

O zimie przez cały rok myślą narciarze,
I prócz tego mają jeszcze kilka marzeń.

Chcą, aby śnieg był taki głęboki, jak trzeba,
Spadł od razu i przestał już padać z nieba.

Marzą o skokach z największych skoczni
Ci, co w marzeniach mocni...

Marzą o biegach w gigancie-slalomie
Ci, co marzyć lubią ogromnie...

A o czym marzą dzieci mieszkające na równinie?
Aby wyrosła góra, której szczyt w chmurze ginie!

ZABAWA W WYOBRAŹNIĘ

Na morzu co dzień
Mróz buduje zamki na lądzie.
Za mało jest jednak cementu
Wśród morskich odmętów.
Mimo wysiłków budowa martwa,
Tylko fundament pływa jak tratwa.

A więc tam, gdzie jest morze,
Mrozowi powodzi się najgorzej!

Mróz ucieka znad morza
I odtąd na to dybie,
By malować jak malarz na szybie.
A my stąd mamy wiele okazji
Do najpiękniejszych fantazji!

Teraz niech każdy sięgnie
Do swojej wyobraźni,
I powie, co w oknie
Najwyraźniej...

No, już!
W ciągu minuty wymieńcie,
Co wyrzeźbił mróz!

Kto najwięcej przedmiotów wyliczy,
Zdobywa tytuł WYOBRAŹNI BUDOWNICZY.
I jeszcze jedna chwilka –
Kto najwięcej dojrzał
Z głębi morza,
Temu tytuł MORSKIEGO WILKA.
I dalej niech wyobraźnia niesie
Zwierzęta i ptaki w lesie,
Bo z tego wynika
Miano WZOROWEGO LEŚNIKA.
Pewnie już wiecie,
Z jakiej na przykład okazji
Zdobędziemy tytuł OGRODNIKA FANTAZJI...

I tak dalej, i tak dalej,
Wyobraźnię ćwicz wytrwale!
Bo żyć o wiele, o wiele różniej,
Gdy ma się dużą wyobraźnię!

ZIMOWA ROZMOWA

Co robią ryby zimą pod lodem?
Wprowadzają między sobą zgodę.

Co robią w swoich legowiskach niedźwiedzie?
Śpią, a sen je do dziupli z miodem wiedzie.

A żuki, chrabąszcze i wielkie dżdżownice?
Siedzą w ziemi i nie przejmują się niczym.

Gdzie się podziały liście i kwiaty?
By wrócić wiosną – odeszły w zaświaty.

A co robią biedronki i barwne motyle?
Przeczekują zimę – jak ludzie złą chwilę.

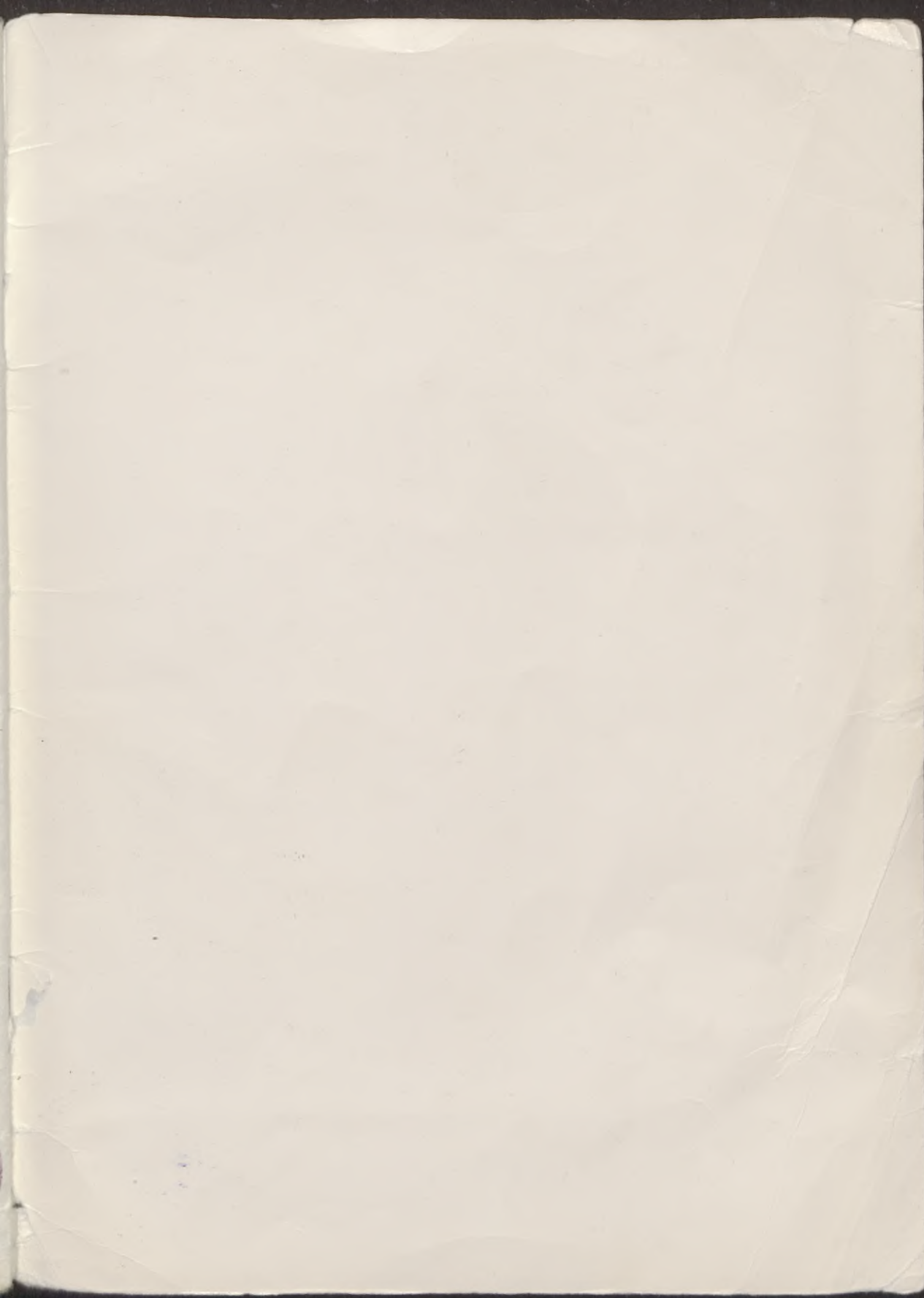
PRZEBIŚNIEG

Przebiśnieg słynie z trzech
Najważniejszych cech.
Jeden jego atut:
Zakwita jako pierwszy z kwiatów.
Druga jego cecha
(O której wspomnieć nie zaniecham,
O której wspomnieć się godzi):
Jest kwiatem odważnym nad podziw.
Odwagi tej przyczyna?
Nie straszna dla niego zima.

Przebiśniegu zasługa trzecia:
Gdy wszystko jeszcze w bieli,
Gdy wciąż trwają zawieje,
On przynosi wiosny nadzieję.
Przebiśnieg ma innych
Pięknych cech bez liku.
Jest nowej pory roku
Prekursorem
(Sprawdź to słowo w słowniku!)

A zatem
Nie sztuka być kwiatem,
Co kwitnie latem.
I prawda to znana
Dla każdego człowieka:
Ten do postępu się przyczynia,
Kto na innych nie czeka!

210
Cena zł 50,-

 KAW KRAJOWA AGENCJA WYDAWNICZA, Łódź 1985
ISBN 83-03-00791-2